శ్రీ దీక్షిత పద్ధతి నియమావళి

వేదాంత గ్రంథములు

శ్రీమేధా దక్షిణామూర్తి గురు పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పూజ్యపాదేభ్యో నమః.

శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతీ గురుభ్యో నమః.

శ్లో॥ పద్ధతిర్దీక్షితానాం శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతేః।
తస్యాం ప్రమాణతాంయాతి శ్రుతిస్మృతి గిరాంచయః॥

శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి.

శ్రీ ద్వైతాద్వైత మతస్థాపక
కోటీశ్వరశాస్త్రి శర్మచే ప్రకాశితము.

మంజువాణీ ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రితము.

౧౫౦౦ ప్రతులు.

శాలివాహన శకాబ్దములు ౧౮౨౭.

విశ్వావసు నామ సం॥ కార్తీక శు॥ ఆదివారము.

శ్రీమేధాదక్షిణామూర్తిగురుపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీశంకరభగవత్పాదపూజ్యేభ్యోనమః.

శ్రీచిదానందసరస్వతీయతీంద్రాయనమః.

శ్లో॥ హిమవచ్ఛిఖరోత్పన్న స్వర్ధునీపూరసన్నిభాః।
కటాక్షాః పాంతు మాం నిత్యం చిదానందసరస్వతేః॥

పీఠిక.

శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతనియమములన నేమియో వానివివరమును గురించి పలువురు నన్ను అడుగుచుండిరి అందులకు నేను శ్రీదీక్షితకాలమున పలువురు సంక్షోభితులై దీక్షితసమక్షమున గురుత్రయతాంబూలవిషయమును బంధుత్యాజన విషయమును ప్రమాణ పత్రికామూలముగఁ బరిష్కరించుకొని యున్నారు. అందులకు నేను శ్రీదీక్షితసమక్షమునఁ దచ్ఛిష్యులచే నొసఁగఁబడిన ప్రమాణపత్రములను శ్రీదీక్షితముఖ్యశిష్యులగు అద్వైతం పర్వతం నృసింహశాస్త్రి దిట్టకవి విజయరామశాస్త్రి శ్రౌతం కోటీశ్వరశాస్త్రి, కనుపర్తి వేంకటరామ శ్రీవిద్యానందనాథులు కృత్తివెంటి ఆనందరామశాస్త్రి, అస్మద్విద్యాగురువర్యులగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రి మున్నగువారలచే బహుకాలమునుండీ ఆచరింపఁబడుచున్న విషయములను సంగ్రహించి శ్రీదీక్షితపద్ధతినియమావళి యనుపేర ప్రకటించితిని ఇందునను శ్రీదీక్షితకృతములగు విశ్వపత్యాసురవిజయ శేషాసురవిజయ రాయతక్షోవిజయజగన్నాథాసురవిజయ శ్రీనివాసమనో

నిరూపణ సిద్ధాంతదీపికా మహిషాసురవిజయ రామ దైత్యశిర

చ్ఛేదనములను గ్రంథములలోని వాక్యములను ప్రమాణము

లుగా గ్రహించియున్నాను.

గురుత్రయతాంబూలవిషయ మిదివఱకు కొన్ని తావుల సరి

గనె వినియోగమగుచున్నది. గాని కొన్ని తావుల నటుల జరు

గుటలేదు ప్రస్తుతముగురుత్రయతాంబూలము లందుంచు ద్రవ్య

మును వసూలుచేసి బ్రహ్మతాంబూలమున నుంచుద్రవ్యముద

ప్పి మిగిలిన ద్రవ్యమును దీక్షితకృతగ్రంథముద్రణమున నుప

యోగించదలచినాడను'

అంమవలన ఆయుద్యమంబు స్వధర్మాచరణపూర్వకముగాను

గురుకృతజ్ఞతాసూచనాపూర్వకముగాను నియమావళియం దే

ర్పరచిన నియమంబుల శ్రద్ధాభక్తియుక్తముగా నియోగులమం

దరము జరిపినయెడల నెరవేఱును అటుల జరుపుటకు గోరు

చున్నాడను.

పూర్వ.
ఏలూరుతా॥
౫-౧౧-౧౯౦౫

ఇట్లు విన్నవించు

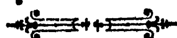
శ్రీచిదానంద సరస్వతీప్రశిష్యుడు

శ్రీ ద్వైతాద్వైత మతస్థాపక కోటీశ్వరశాస్త్రిశర్మా.

శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతీయతీంద్రాయనమః.

శ్రీలక్ష్మీనారాయణ.

దీక్షితపద్ధతినియమావళిః

ఉపనిషత్॥ "ధర్మంచర॥" తై॥ ఉ॥ ౧॥౧౧॥౯

ఉపనిషత్॥ "ధర్మేణపాపమపనుదతి ధర్మేసర్వంప్రతిష్ఠితంతస్మాద్ధర్మంపరమంవదంతి"॥ తై॥ ఉ॥ ౪॥౭౯॥౧౦౧॥

భగవద్గీతా॥ యజ్ఞదానతపఃకర్మ న త్యాజ్యం కార్యమేవ తత్॥ ౧౮॥౫

సూత్రం॥ అథాతస్సామయాచారికాన్ధర్మాన్వ్యాఖ్యాస్యామః॥ ధర్మజ్ఞసమయః ప్రమాణం॥ ఆప॥ ధ॥ ౧॥౧॥౨

ఉపనిషద్భాష్యం॥ ఆత్మవిజ్ఞానాత్ ప్రాక్ శ్రౌతస్మార్తాని కర్మాణ్యుపన్యస్తాని కర్మభిస్సంస్కృతస్య పురుషస్యాత్మజ్ఞానమంజసైన ఉపజాయతే॥

బ్రహ్మసూ॥ సర్వాపేక్షాచయజ్ఞాదిశ్రుతేరశ్వవత్॥ ౩॥౪॥౨౬

అధ్యాత్మరామాయణే॥ శ్లో॥ ఆదౌస్వవర్ణాశ్రమ వర్ణితాః క్రియాః కృత్వాసమాసాదిత శుద్ధమానసః॥ సమాప్యతత్పూర్వముపాత్తసాధనఃసమాశ్రయేత్సద్గురుమాత్మలబ్ధయే॥ పైప్రమాణములచే నీశ్వరసంకల్ప జాతజగదంతఃపాతులగు మానవు లం

దఱు స్వస్వవర్ణాశ్రమోచితనిత్యకర్మలను కామసంకల్పరహిత
ముగ ప్రమాణబుద్ధితోడ దేశకాలవయోఽనుగుణ్యముగా
నాచరించుటవిధి. ఐనను బ్రాహ్మణు లందఱు దధీచిగౌతమగాయ
త్రీశాపహతులై ఆగమములను, శాస్త్రవిరోధమై కొద్దికాలము
నుండి వచ్చుచున్న యాచారమునుఁ బ్రమాణముగఁ బరిగ్ర
హించి నిగమప్రతిపాదితము లగు, నిష్కామకర్మాచరణమును
బంధుయాజనమును, నియమపూర్వక, వేదాధ్యయనంబును,
వదలి " వేదైర్విహీనాశ్చపఠంతిశాస్త్రం శాస్త్రేణహీనాశ్చపు
రాణపాఠాః॥ పురాణహీనాః కృషిణోభవంతి భ్రష్టాస్తతోభా
గవతా భవంతి ,, యను నత్రిసంహితా వచనానుసారముగ ని
తరవిద్యల నవ్యవస్థగఁ జనుచుండిరి.

వేదముచదివిన కొందఱైనను నవశ్యమొనర్పఁదగిన సంధ్యా
ది నిత్యకర్మఁబులకును గృహ్యవిధులకును నుపయోగంబులగు
మంత్రంబులనైనను, అర్థయుతంబుగ నమువక, కేవలవేదమంత్ర
పాఠమునే చేయుచుండుటచే నందలి యర్థంబు దెలియక కొద్ది
కాలంబున నుండి ఱమచే నాచరింపఁబడుచున్నదే సదాచారం
బని సామాన్యు లగు లోకులను భ్రమింప జేయుచుండ, నార్త
త్రాణరక్షకుండును, జగదీశుండ నగుమహేశ్వరుండు, దక్షిణాన
నాంశమున, కృష్ణానదీదక్షిణతీరమందలి రెపలీపురంబున, శాలి
వాహనశక ౧౭౮౧ సరియగు, ప్రమాదినామసం॥ జ్యేష్ఠ మాసశు
క్ల పక్షంబున, నంధిరాజలక్ష్మీనారాయణ దీక్షితనామంబున నవత

ంబం మున్ను తింబు లఖండించి శ్రుతిస్మృతిప్రతిపాదితంబగు యోగమంతంబు ఆచరణప్రచారణములచే నభివృద్ధినొందఁజేసి, సిద్ధాంతదీపికాది గ్రంథరూపంబున నాత్మాభిప్రాయంబు శిష్యజనానుగ్రహార్థమై ప్రకటించి, పిదప పరమహంసాశ్రమంబుస్వీకరించి శ్రీచిదానందసరస్వతి, యను మంగళనామ [illegible] లంకృతులై శాలివాహనశక [illegible] సరియగు శ్రీముఖనామ [illegible] కార్తీక శుద్ధ సామ్యవాసరమున బ్రహ్మైకైవల్యమునొందిరి.

పిదప, శ్రీదీక్షితశిష్యులగు, అద్వైత [illegible] సింహశాస్త్రి, దిట్టకవి విజయరామశాస్త్రి, శ్రౌతం [illegible] శాస్త్రి, కృత్తివెంటి, ఆనందరామశాస్త్రి, ఆత్మశిష్యుండగు, [illegible] గవ నాగేశ్వరావధాని, నందూరిసూరావధాని, లక్ష్మీ [illegible] రాజు, శ్రీకనుపర్తి వేంకటరామ శ్రీవిద్యానందనాథులు, మొ [illegible] గు వారల చ్చటచ్చట, శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతముల బోధింపుచువ [illegible], పూర్వోక్త శ్రీదీక్షిత శిష్యుల శిష్యులును, అస్మత్పితృవ్యు [illegible] అగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి యనుగ్రహమున, శ్రీ[illegible]క్షిత సిద్ధాంతానుసారముగ విద్యనభ్యసించి, తదనుజ్ఞాతుడనై శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతముల నందరకు బోధింపదలప “పద్ధతినియమంబుల విరళముగాఁ దెలిపినయెడల సాధకబాధకంబులనెఱింగి బంధు ద్యూజనాదులు నవలంబించి శ్రీ దీక్షితపద్ధతియందు ప్రవేశించెద” మని పలువురు వలుక నందరకును వేఱువేఱుగా జెప్పుటకష్టమని, తలఁచి శ్రీదీక్షితశిష్యశిష్యులును, అస్మద్విద్యాగురు

వులును, అగు శ్రీభావనారాయణశాస్త్రిగారి వలన « శ్రుతిస్మృత్యాదిశ్రౌతాచరణమొపద్ధతి » యని పలుమారు ప్రసంగవశమున వినియుం టినీగాన పద్ధతిప్రవర్తకు లగు శ్రీదీక్షితులవారిచే రచితములగు సిద్ధాంతదీపికాది గ్రంథానుసారముగ దెలుగుమాటలతో శ్రీ దీక్షితపద్ధతి నియమావళి యనుపేర నీగ్రంథము వ్రాయబూనితిని.

గ్రంథస్థప్రకరణవిభాగము.

౧ సంకల్పప్రకరణము.
౨ కర్మాచరణప్రకరణము.
3 బంధుయోజనప్రకరణము.
౪ గురుత్రయసభ్యపూజాప్రకరణము.
౫ శ్రాద్ధప్రకరణము.
౬ వేదాంతప్రకరణము.

అథమసంకల్పప్రకరణవివరణము.

"విధ్యుక్తంకర్మకుర్వీతకామసంకల్పవర్జితం"
" కామ్యనయా యద్యత్కర్మకరోతి తత్తత్ఫలమనుభవత్యేరండతైలఫెనవ దత్రో నిష్కామనయా సర్వంకర్మకుర్యాత్ ॥ ఇతినారదపరివ్రాజకోపనిషది"

పై వచనము ననుసరించి కామసంకల్పరహితకర్మానుష్ఠానమున చిత్తశుద్ధిగలిగి జ్ఞానంబుసిద్ధించుగాన ప్రతిమానవుడు "ఉపాత్త

దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరముద్దిశ్య శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం" అని సంధ్యావందనాద్యశ్వమేధాంతము లగు నిఖిలకర్మల కును సంకల్పమును చేయువలయును గాని సకామసంకల్పము "ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థసిద్ధ్యర్థం" సకుటుంబస్య క్షేమస్థైర్యవిజయాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం" అను వాక్యయుత మగు సంకల్పము శాస్త్రమునందు బంధహేతువని నిరసింపబడుటచే పరిత్యజించవలయును.

ఇదిసంకల్ప ప్రకరణము.

కర్మాచరణ ప్రకరణము

శ్లో॥ మంగళాయతనంతేనస్తు చిదానందసరస్వతిః
మౌననిష్ఠంటకీభూతో వేద పంథాః చిరంపునః.

ప్రథమభాగము, స్మార్తము.

౧ ఊర్ధ్వపుండ్రము.

శ్లో॥ ఊర్ధ్వపుండ్రం త్రిపుండ్ర చద్వావేతౌ ధారయేద్విజః
తయోరేకం పరిత్యజ్య రౌరవం నరకం వ్రజేత్॥

స్మార్తం॥౧౩౬ పేజీలో ఉన్నది.

ఏతద్వచనానుసారముగ సంధ్యాదియందు జలముచేతను సంధ్యాతర్పణానంతరమందు ఊర్ధ్వపుండ్ర విధియందున్న ప్రకారము మృత్తికచేతను ఊర్ధ్వపుండ్రమును, పిదప ఔపాసనాంతమున సర్వభస్మచేత త్రిపుండ్రమును ధరించవలయును.

ఊర్ధ్వాధోభాగముల నూర్ధ్వపుండ్రము గనబడునట్లనె అడ్డముగా, మూడుగీతలుగా భస్మను జలముచేత కలిపి ధరించవలయును.

ఛిద్రోర్ధ్వపుండ్రము, స్మార్తమతవిరుద్ధము గావున నది ధరించకూడదు.

ఊర్ధ్వపుండ్రశబ్దమునకు, కర్మధారయసమాసార్థమే ముఖ్యముగా గ్రహించవలయును.

సమాహార ద్వంద్వసమాసార్థమును వదలవలయును ఈవిషయమై విశేషాంశముల గోరువారు శ్రీదీక్షితకృత సిద్ధాంతదీపికాపుండ్రసూర్యోదయ సుదినము మున్నగు గ్రంథవిమర్శనము జేసినచో సంశయనివృత్తి కాగలదు.

౨ సంధ్యావందనము.

౧ పురాణాచమనము, స్మృత్యాచమనము, శ్రౌతాచమనము అని సంధ్యావందన మందు మూడు భేదములగు నాచమనములు వచ్చును. ఇతరస్థలములయందు రాదు.

౨ శ్రౌతాచమనము గాయత్రీ జపమునకు పూర్వమునందును పరమునందును వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానానంతరమున తర్పణసంకల్పమునకు ముందు జేయునది ద్విరాచమన మని పేరు. స్మృత్యాచమనమె రెండు పర్యాయములు జేసినచో ద్విరాచమన మని ఎఱుంగవలయును.

3 తక్కిన స్థలముల యందు (అనగా నాలుగు స్థలముల యందు) స్మృత్యాచమనము వచ్చును.

3 అర్ఘ్యప్రదానము.

శ్రీ విద్యారణ్య మతానుసారముగా అర్ఘ్యత్రయ ప్రదానానంతరమునను “ ముఖ్యకాలాతిక్రమణదోషవిశుధ్యర్థం, చతుర్థార్ఘ్యప్రదానంకరిష్యే ” అనుసంకల్పముచేత ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యమును చేయవలెను. ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యము సప్తవ్యాహృతి సశిరస్క. గాయత్రిచేనుచ్చరించి జేయవలయును

ఇటులనె తామ్రపర్ణికావేరీ, తీరస్థ ద్రావిడపండితులు నాచరించుచున్నారు.

మఱికొందరు కృష్ణపండితీయ వ్యాఖ్యానానుసారముగ ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యప్రదానపూర్వకముగా అర్ఘ్యత్రయము జేయుచున్నారు

౪ ముద్రావిషయం.

“ ఇతి ముద్రా న జానాతి గాయత్రీ నిష్ఫలా భవెత్ ”
“ తుభ్యంతి దేవతా స్తస్య ముద్రాణాం త్వప్రదర్శనాః ”

ఏతద్వచనాను సారముగ ముద్రాప్రదర్శనముచేత గాయత్రీవర్ణాధిష్ఠాన దేవతలకు ఉపాసకునియందు ఆగ్రహము గలుగును గనుక గాయత్రీజపాత్పూర్వము సుముఖాది చతుర్వింశతి

(౨౪)ముద్రలను జపాత్పరమందు సురభ్యాద్యష్టముద్రలను గ
నుపరచవలయును.

౫ ఔపాసనము.

౧ స్మార్తకర్తయగు ఔపాసనమందు సాయంప్రాతః కాల
ములయందవి శేషముగ "అగ్నయేస్వాహా, అగ్నయేస్విష్టకృ
తే స్వాహా" అను ఈ రెండుహోమములనె జేయవలయును.

౨ కొందఱు ప్రాతఃకాలమున "సూర్యాయస్వాహా" అను
హోమమును జేయుదురు స్వసూత్రకర్తయగు నాపస్తంబ
మహర్షికి అనభిమతముగావున నట్లు జేయగూడదు.

౩ ఆహుతిసంసర్గదోషనివృత్త్యర్థం 'వనస్పతి హోమంక
రిష్యే' అనుసంకల్పముచేత "యత్రవేత్థేతి" అనుమంత్రముచే
సమిద్ధోమము జేయవలయును.

౬ వైశ్వదేవము.

౧ తైత్తిరీయోపనిషదుక్త పాఠానుసారముగా, షడాహు
తులను హోమము జేయవలయును.

౨ సోమాయస్వాహా,, అనుహోమమును షడాహుతుల
లో మఱికొందరుజేర్చెదరు అట్టిహోమమును జేయఁజనదు.

౩ ప్రాతఃకాలమున పంచమహాయజ్ఞయుక్తముగా, రౌ
ద్రాంతవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౪ సాయంకాలమున పంచమహాయజ్ఞములవిడిచి రౌద్రాం
తవైశ్వదేవము జేయవలయును.

౫ ప్రాతఃకాలమునఁ శ్వానౌశ్యామశబలౌ, అనుశ్లోకద్వయము చేసాయనబలియు రాత్రియందుఁ యేభూతా, అను మంత్రమ్ముచే నక్తబలియు నుంచవలయును.

వైశ్వదేవవిధానమున జెప్పబడిన ప్ర॥ స్వగృహమున నాయాశాఖలందు బలుల నిడవలయును అట్టివీలు కానిచో బలినిక్షేపణము నీక్రింద నుదహరించినప్రకారముగా నేకస్థలము నందే యిడవలయును.

౩౩	౧-౨-౩-౪-౫-౬ అగ్ని. ౩౧ ౩౪-౩౮-౩౬	౩౨

				౨౮		
పాత్ర	౧౫	౧౭	౧౧	౨౬		౩౫
౧	౧౪	౧౬	౧౦	౨౭		
౨౦	౧౩	౧౮	౯	౨౫		
౫	౧౨	౭	౮	౨౪		
పాత్ర				౨౩		
౧	నక్తబలి			౨౨		
౨				౨౧		
	కర్తృపూర్వాభిముఖస్థలము			౨౦		
				౧౯		౩౦	౨౯

౭ వైశ్వదేవాంగ భూతపంచమహా యజ్ఞములో మనుష్యయజ్ఞానంతరమున " ప్రజాపతయేస్వాహా " అనుమంత్రముచేత, అగ్నిసన్నిధియందు వైశ్వబల్యంతర్గత ప్రజాపతిబలికి సమ్మానముగా దక్షిణభాగమునం దుంచవలయును.

౮ కొందరు " స్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞమే బ్రహ్మయజ్ఞముగాని " వైశ్వదేవాంగభూత మగు బ్రహ్మయజ్ఞమక్కఱ లేదందురు, ఆవాక్యము శ్రుతిస్మృతి సమన్వయముగానందున విశ్వసింపజనదు.

౭ దేవతార్చనము.

౧ ప్రాణాది దహరవిద్యోపాసనమునకు ప్రతినిధి యగు పంచదేవతాపూజనము బోధాయనసూత్ర ప్రకారము చేయవలయును.

౨ పాకయాజి ఔపాసనాగ్నియందు దేవతార్చనాంగ మగు చరుహోమమును జేయవలయును.

౮ సర్పబలి.

సర్పబలియం ప్రారంభదినమున మాత్రమే సాయంకాలమువరకు, ఉపవసించి, పిదప బలుల నిడి భుజించవలయును ననునియమముగాని మరునాడు మొదలు ఉత్సర్గముగనుక అట్లుపవసింపనక్కర్లేదు. రెండుపర్యాయములు భుజింపవచ్చును. వ్రతనియమములు, అంగములు కర్మాచరణము అంగియుగాన తాత్కాలిక దేహధర్మానుగుణ్యములగు నియమములతో అంగియగు కర్మంబాచరించుటయే ముఖ్యము.

౮ అష్టక.

పాకయాజి ప్రథమ ద్వితీయాష్టకలకు ప్రతినిధి యగు "దర్వ్యంజలి" హోమము చేసి పిదప అన్వష్టకా శ్రాద్ధమును జరుపవలయును.

౧౦ ఉపనయనము.

ఉపనయనారంభమున అనుపనీతప్రాయశ్చిత్తము చేసితిమిగనుక పిదప వానికి ఏవిధమగు ఉచ్ఛిష్టాది సంపర్కమును గలుగ జేయగూడదు.

ఉపనయనప్రథమదివసమున సాయంసంధ్య నారంభించి పిదప నగ్నికార్యము, అనంతరమున సగ్ంశాసనము, పిమ్మట మాతృభిక్షయు పిదప పిత్రాదులభిక్షయు జరుపవలయును,

యథాకాలమున జాతాది సంస్కారములు జరిగించి యున్న యెడల అష్టమవర్షంబున ఉపనయనం బొక్కటియె జరుపవలయును.

స్వసూత్రానుక్తమైనను ప్రణవశ్రద్ధామేధాదేవతోపాసనాత్మకమగు పాలాశకర్మ ఉపనయనత్రిరాత్రదీక్షాంతమున చేయవలయును.

౧౧ వేదవ్రతములు.

వేదవ్రతములును షోడశసంస్కారములలో జేరినవిగనుక స్నాతకాత్పూర్వమును విధిగా జరుపుకొనవలయును.

౧౨ వివాహము.

౧. కన్యాదానాంతమున వరుడు గృహ్యాగ్నిస్థాపన మొనర్చుకొని పిదప మధుపర్కము గ్రహింపవలయును.

౨ సుముహూర్తసమయమున, గుడమిశ్రజీరకము సూత్రానుక్తముగావున వధూవరులు ధరించకూడదు.

౩ వివాహమధ్యమందు పూర్ణిమవచ్చిన యెడల వైశ్వదేవమునర్చవలయు నని గృహ్యసూత్రమునందు విధింపబడియున్నది గనుక నటుల వైశ్వదేవమునర్చుట ముఖ్యము. స్వసూత్రానుక్తములైన సదస్యము, నాకబలియు ధాన్యకుట్టనము, వసంతోత్సవ, చూర్ణోత్సవ, చోళోత్సవ, పుష్పోత్సవములు కులదేవతాపూజ మొదలగునవి, కులసంప్రదాయాను సారముగా జేయవలయును

౪ స్వసూత్రానుక్తములైన అంకురార్పణము కాన్యాసాదులనున్ను అంగీకరించవలయును.

౧౩ హృదయసంసర్గహోమము.

నాకబల్యనంతరమున శాకున మంత్రపఠనము హృదయసంసర్గహోమమును చేయవలయును.

ఏకాగ్నికాండస్వరాదిసంస్కరణము.

ఏకాగ్నికాండమునకు, పదపాఠము, పాఠప్రాచుర్యము, లేమిచే సంప్రాప్తములైన స్వరవర్ణవిపర్యాసముల, విశ్వపత్యసురవిజయసప్తమప్రకరణమున్ను శ్రీదీక్షితుల వారు, పాణినీయానుసారము సంస్కరించి యున్నారుగావున నటులనే యధ్యయనము జేయవలయును.

ఇది స్మార్తవిషయికమగు.
ప్రథమభాగము.

ద్వితీయభాగము

శ్లో॥ యతిభూపతి మాచార్యం చిదానందసరస్వతిం।
అప్రతిద్వంద్విపస్త్వాగ్గ మంజలిర్నమగాహతాం॥

శ్రౌతము.

౧ సప్తపాకయజ్ఞముల, నొనర్చియే శ్రౌతాగ్నిసంధానము
ను జేయవలయును.

౨ శ్రౌతాగ్నిసంధాన మనగా, ఆహవనీయ, గార్హపత్య, దక్షిణాగ్నులనెడి త్రేతాగ్నుల సంపాదనము, దీనినేఆధాన మనియెదరు, ఈయాధానము, అర్ధాధానవిధిగా జేయవలయును.

3 స్మార్తాగ్నిని పరిత్యజించక త్రేతాగ్ని సంపాదనము జేయుట, అర్ధాధానమందురు.

కలియుగమున, మన్వాదివచనానుసారముగ్గా పిష్టపశ్వధ్వర మునే జేయవలయును. ఇందులకు దగుప్రమాణ వచనములు శ్రీదీక్షితకృత "పిష్టపశ్వధ్వరవివేకమున" జూడనది.

ఇదికర్మాచరణప్రకరణము.

---

౩ బంధుయాజన ప్రకరణము

శ్లో॥ తనుశాంమంగళంభూయాశ్చిదానందసరిస్వతిః
యతోయంమంగళావాసఃకరుణారసవారిధిః॥

౧ బంధుయాజన మనగా పరస్పరభేదబుద్ధిలేక యాజకత్వము నందరంగీకరించి యాజనాదుల నెరవేర్చుకొనుట.

౨ పలువురకొకడే యాజకు డుండవలయు నని యు యాజకత్వమువలన నింద్యుల మగుదు మనియు నభిప్రాయము శాస్త్రవిరుద్ధము గావున నట్టియభిప్రాయము గలవారలు బంధుయాజనపరులుగారు.

౩ యాజన, అధ్యాపన, ప్రతిగ్రహము, లే విప్రునికి విహిత జీవికావృత్తులు.

౪ బంధుయాజన ముఖ్యోద్దేశ్య మేమనగా:—

అందరు తమతమవర్ణాశ్రమములకు వలయు మంత్రంబు లభ్యుతముగ జదువుకొని కర్మాచరణమున చిత్తశుద్ధిగలవారలై యందుచే మోక్షసాధన మగు జ్ఞానమును పొందవలయునని యెవ్వరికిని మంత్రములురానిచో నొకడే పలువురకు యాజకుడై తద్ద్రవ్యముచే నిజదారాది సంరక్షణము జేసుకొనుట గాదని తెలిసికొనవలయును బంధువు లనగా వివాహాదిసంబంధములకు యోగ్యు లగు వారలు.

వివాహములయందు యాజకుండగు వానికి 'వసిష్ఠుడు బ్రహ్మ అనూచానుడు' అనుపదములు శాస్త్రములందున్నవిగాన ఆశబ్దార్థములను గ్రహించి తదనుగుణమగు గౌరవమును జరుపవలయును.

ఇట్టివారలనే స్వధర్మానుష్ఠానపరులనియును బంధుయాజనపరులనియును పద్ధతివారనియును జెప్పిదరు.

చక్రాంకన లింగధారణాదికము గలవారితో వివాహాదిసంబంధము గలుగజేసుకొనగూడదు.

బ్రహ్మచర్యవ్రతంబు కొద్దిరోజులైనను జరుపక వివాహము జేసుకొనకూడదు.

దేవతాసన్నిధియందేని ఎచ్చటనేని చేసికొనినను ఉపనయమునకు త్రిరాత్రదీక్షయు వివాహమునకు చతూరాత్రదీక్షయు శాస్త్రవిహితములుగనుక అట్టిదీక్ష లేనిద్విజుని పిలిచకూడదు.

ముఖ్యము మధ్యమము అనిపద్ధతి ద్వివిధము పతితాశౌచపరిత్యాగము నియమార్థ్యేత యగు బ్రహ్మచారికి జ్ఞాత్యాశౌచవర్జనమును నంగీకరించినవారలు ముఖ్యపద్ధతివారు.

పతితాశౌచపరిత్యాగము దక్క తక్కిన యావదంశముల నంగీకరించినవారలు మధ్యపద్ధతివారు ఈద్వివిధపద్ధతులు శ్రీదీక్షితాంగీకృతములే.

బంధుయాజనపరులందరు నిఖలకర్మలయందు ఆద్యంతములగురుధ్యానము జేయవలయును.

బ్రహ్మయజ్ఞాంతమునకుగురుం భారద్వాజసగోత్రం బ్రహ్మీభూత లక్ష్మీనారాయణ హవిర్యాజిశర్మాణం వసురూపంస్వధానమ స్తర్పయామి" అనితర్పణము జేయవలయును.

ఇట్లనే స్నానాంగతర్పణముల యందును జేయవలయును. గురుత్రయపూజ జరిపించుటకు సంశయముగలచోటికి శ్రీదీక్షితశిష్యుడగు బంధుయాజనపరుడు వెళ్ళదగను.

బంధుయాజనముగల ప్రదేశముల గురుత్రయపూజవిధిగా జరుపుచుండవలయును. జరుపనియెడల బంధుయాజనముకాదు నియమావళిప్రకారము తప్పక గురుపూజ చేయవలయును. జరుపనివారలు గురుకృతజ్ఞతలేనివార్లుగదా. శాస్త్రజ్ఞులైనను గురుకృతజ్ఞత లేనివారలు మతమునకు తగినవారలుగాదుగదా.

ఇదిబంధుయాజనప్రకరణము.

---

౪ గురుత్రయసభాపూజా ప్రకరణము

శ్లో॥ పాదారుణాగ్రోజపరాగ సేవాజుషాం సతాంమానసకైరవిణ్యాః
శ్రీమచ్చిదానందసరస్వతీంద్రాయతీంద్రచంద్రం కలయే గురుం
ముహుః॥

గురుత్రయమనగా—

౧ అద్వైతమతసిద్ధాంతస్థాపకుం డగు శ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పాదాచార్యులవారు.

౨ జీర్ణాద్వైతమతపునరుద్ధారకులగు శ్రీలక్ష్మీనారాయణదీక్షితులను పూర్వాశ్రమ నామధేయముగల వారునగు శ్రీచిదానందసరస్వతీస్వాములవారు.

3 తత్తత్కర్తను బ్రహ్మత్వమొనర్చువారు: పైమువ్వురు గురుత్రయ మన బడుదురు.

ఈ క్రింద జెప్పబోవు ప్రకారము ఆయాకర్తలకు దగిన దక్షిణాదికమునిచ్చి "వేదాంతవిజ్ఞాన" అనుమంత్రచతుష్టయము చే శంకరాచార్యులవారికిని "పరీక్ష్యలోకాన్" అనుమంత్రము చే శ్రీచిదానందసరస్వతీస్వాములవారికిని "బ్రహ్మాదేవానాం" అను మంత్రముచే ఆకర్మచేయించు బ్రహ్మను నమస్కార పూర్వకముగా తాంబూలమును సమర్పించుకొనవలయును.

ఈగురుత్రయతాంబూలము కర్మాంగముగాన, సభ్యపూజాదులతో దీనికి సంబంధములేదు, గురుత్రయ తాంబూలానంతరమున బంధుయాజనపరులలో, పూజ్యులగు నొకరి కగ్రతాంబూలమును సమర్పించి పిదప విద్యాదియోగ్యతానుసారముగా తాంబూలాదుల నీయవలయును.

శ్రీశంకరాచార్యానంతరమున, నిష్కామకర్మాచరణము బ్రహ్మచర్యవ్రతము, ఊర్ధ్వపుండ్రత్రిపుండ్రధారణాదిస్మార్తలక్షణములను ఆచరణప్రచారణములచే, పునరుద్ధారంబు గావించిన శ్రీదీక్షితులవారి యెడకృతజ్ఞులై శ్రీశంకరాచార్యానంతరమున శ్రీదీక్షితులవారికి ద్వితీయతాంబూలమును తమతమగృహంబులందు ఇచ్చుచు, అసూయారహితులగు స్మార్తమతస్థులు లచట నున్నయెడల, తాత్కాలికప్రాప్తసభ్యులలో విద్యావయోజ్యేష్ఠత్వానుసారముగా గురుత్రయానంతరమున అగ్రతాంబూలము ను వారికియ్యవలయును.

ఆలాగుజరుపుట కందరము అంగీకరించవలయును, అంగీకరించనివారలు శాస్త్రమును వదలి ఈర్ష్యయే ప్రధానముగా గలవారలని, ఎఱుంగునది.

గురుత్రయ తాంబూలగణనా వివరణము.

౧ గర్భాధానము
౨ పుంసవనము
౩ సీమంతము
౪ జాతకర్మము
౫ నామకరణము
౬ అన్నప్రాశనము

౭ చౌలము ౧౦ ఆగ్నేయవ్రతము

౮ గోదానము. ౧౧ సౌమ్యవ్రతము

౯ ప్రాజాపత్యవ్రతము ౧౨ వైశ్వదేవవ్రతము.

ఈకర్మలయందు ప్రథమతాం॥ కలాద్వయము రు ౦-౨-౦

ద్వితీయతాం॥ కలాచతుష్టయము ౦-౪-౦

తృతీయతాం॥ కలా ౦-౧-౦

ఈవిధముగజరుపునది.

స్నాతకము—

ప్రథమతాం॥ కలాత్రయము ౦-౩-౦

ద్వితీయతాం॥ కలాపంచకము ౦-౫-౦

తృతీయతాం॥ కలాద్వయము ౦-౨-౦

ఉపనయనము—

ప్రథమదినమందును, సదస్యదినమందును, ప్రథమదివసప్రకారమేజరుపవలయును.	ప్రథమతాం॥ కలాచతుష్టము ౦-౪-౦ ద్వితీయతాం॥ కలాషట్కము ౦-౬-౦ తృతీయతాం॥ కలాద్వయము ౦-౨-౦

ఉపనయనచతుర్థదినమునందొనర్చు పాలాశకర్మకు గర్భాధానాదులకు చెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

వివాహప్రథమదినసమున కన్యాదాత ఇయ్యవలయును.

ప్రథమతాం॥ కలాచతుష్టయము. రు ౦-౪-౦

ద్వితీయతాం॥ కలాష్టకము. ౦-౮-౦

తృతీయతాం॥ కలాద్వయము. ౦-౨-౦

వరుసు తృతీయదివసమున ప్రథమదివసప్రకారమే ఇయ్యవ
లయును.

ఐదవదివసమున జరుగునాకబలియందు గర్భాధానాలకు జె
ప్పినప్రకార మివ్వవలయును, రజస్వలాప్రసూత్యాది గ్రహాపూ
జలయందును గర్భాధానాములకు జెప్పినప్రకారమే, గ్రహామ
ఖమునకుమాత్రము స్నాతకమునకు జెప్పినప్రకారము జరుపవ
లయును.

ముఖ్యకాలమునందు జేయబడువైశ్వదేవమునకుకూడా పై
నచెప్పినప్రకారము జరుపవలయును.

ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్తిచేసుకొని జేయబడు
వైశ్వదేవమునకు ప్రదేశాంతమున నీదిగువ నుదాహరించిన
ప్రకారము జరుపవలెను.

ప్రథమతాం॥ శభాచతుష్టయము.	రు ౦-౮-౦
ద్వితీయతాం॥ ఏకరూప్యము.	౧-౦-౦
తృతీయతాం॥ శలాచతుష్టయము	౦-౪-౦

ఈప్రకారము బంధుసూజనపరు లందరు సర్వసాధార
ణముగా జరుపు కొనవలయును. హవిర్యజ్ఞములగు ఆథా
నాదిసభలయందు ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోషనివృత్త్యనంతర
మున చేయబడువైశ్వదేవమునకు జెప్పినప్రకారముఇవ్వవలెను.
ఈనియమావళియందు జెప్పిన దానికంటె నెక్కువగా ఇచ్చువా
రలను మేమేప్పుడుపబోవు దైవాద్వైతిసభాకల్పతరు వను సం

ఘమున మాననీయులనుగా జేర్చెదము, ప్రథమద్వితీయ తాంబూలములందుంచు ద్రవ్యమును నిల్వజేసి యాద్రవ్యముచే శ్రీదీక్షిత కృతగ్రంథములముద్రణ మొనర్పించెదము దీక్షితకాలమునందుండు "ద్వైవాద్వైతసభాకల్పతరు" వను సంఘము మఱల కొద్దిరోజులలోనే ఏర్పాటు చేయబడును.

తమగృహములయందు జరిగెడి శుభకార్యములయందు ఈ నియమానుసారముగా బంధుయాజనపరులందఱు జరిపించుదురని కోరుచున్నాను.

సంఘమేర్పడినతోడనే ఈద్రవ్యమును వసూలు చేయుట కాయాగ్రామములయందు ఒక్కొకరి నేర్పరచుకొందుము.

గురుత్రయములో మూడవతాంబూలమునందుంచు ద్రవ్యము బ్రహ్మయే దీసుకొనవలయును. ఆయా కర్మ జేయించు బ్రహ్మకు యాజనము విహితవృత్తి గావున విత్తశాఠ్యముచేయక దగినద్రవ్యము శక్తికొలది నీయవలెను.

గురుత్రయమందలి బ్రహ్మపూజ గౌరవార్థ మేర్పడినది గాని యాజకత్వము చేయించుటకు నిచ్చినది కాదు.

ఇది గురుత్రయ సభ్యపూజాప్రకరణము.

---

౫ శ్రాద్ధప్రకరణము

శ్రాద్ధములు ప్రశస్తములనియు అప్రశస్తములనియు ద్వివిధములు.

ప్రశస్తశ్రాద్ధములు—

సపిండీకరణానంతరమున జరుపబడునవి.

అప్రశస్తశ్రాద్ధములు—

మరణములు మొదలు సపిండీకరణాంతము జేయునవి.

ఆపద్వృత్తి యగు ఆశౌచాన్నభోజనము కలియుగమున విప్రునకు నిషిద్ధము గాన అప్రశస్తశ్రాద్ధము లగు ఏకోద్దిష్టషోడశములు హేమాద్రినారదవచనానుసారముగా హేమామకల్పమునందే జేయవలయును.

౧ యతి, నియమవంతుడగు బ్రహ్మచారి, షడంగసర్వవేదవిదుడు, షడంగవేదవిదుడు, వేదవిదుడు, సోమపుడు, ఆహితాగ్ని, ఏకయాజి, త్రిమధువు, త్రిణాచికేతుడు, త్రిసుపర్ణుడు, జ్యేష్ఠసామగుడు, బహ్వృచుడు, రుద్రజాపి, ఛందోగుడు, అధర్వశిరస్కుడు, స్నాతకుడు, జపనిరతుడు, ధర్మపాఠకుడు, చాంద్రాయణవ్రతచరుడు, సత్యవాది, గురువేదాగ్నిపూజాపరుడు, భాషశుద్ధుడు, శాంతుడు, ఆత్మవిదుడు, ధీరుడు, బ్రహ్మభూతుడు, అనఘ

తృప్తుఁడు, ఋజువు, క్షమి, శాన్తుఁడు, దృఢవ్రతుఁడు, ఈ మొదలగు వారలు శ్రాద్ధనిమంత్రణమునకు ముఖ్యకల్పము వారు.

పత్నీభ్రాతయు (భార్యతోఁబుట్టువు) భగినీభర్తయు (తోడఁబుట్టినదాని పెనిమిటి) దౌహిత్రుఁడును భాగినేయుఁడును (మేనల్లుఁడును) జామాతయు (అల్లుఁడు) శ్వశురుఁడు (మామ) ఆచార్యుఁడు (గురువు) ఋత్విక్కు శిష్యుఁడు మాతులుఁడు (మేనమామ) మాతామహుఁడు (తల్లితండ్రి) సపిండుడు (సన్నిహితజ్ఞాతి) మొదలగువారలు శ్రాద్ధనిమంత్రణమునకనుకల్పము వారు.

శ్రాద్ధాదులందొకను స్త్రీసహపంక్తి కూడదు సపిండీకరణము నడకకు ఆబ్దికాదులయందు విష్ణుస్థానమని నిమంత్రణము చేయరాదు.

ముత్తైదువులు కుంకుమ మొదలగునవి ధరించియే పాకము చేయవచ్చును.

ఆబ్దికాదులయందు వస్త్రపుష్పాదిద్రవ్యముల శక్తి కొలఁది తప్పక ఇవ్వవలయును.

తండ్రిసన్యసించినయెడల పుత్రులు సిద్ధిదినమున పార్వణశ్రాద్ధమును మాని ఆరాధనమును జరుపవలయును.

శిష్యులుమాత్రము సిద్ధిదినమున నారాధనముమాత్రము చేయవలయును.

ఆబ్దికమును ఆరాధనమును ఒక్కదినముననే చేయుట ప్రతిషిద్ధము.

ఏకశాఖవారలైనను వివాహాదిసంబంధములకు యోగ్యులు కాని వారలను శ్రాద్ధమునకు నిమంత్రణము చేయఁగూడదు.

ప్రశస్తశ్రాద్ధము లగు ప్రత్యాబ్దికాదుల యందు యోగ్యులగు బ్రాహ్మణులు దొరకని యెడల సాలగ్రామమున కర్పించి తన్నివేదితాన్నమును, సనియముఁడగు బ్రహ్మచారికిఁ బెట్టవచ్చును. ఆవునకుఁబెట్టవచ్చును. విధ్యుక్తముగా హోమమును జేయవచ్చును. లేక యజమాని భుజించవచ్చును.

యోగ్యుఁ డగు బ్రాహ్మణుఁ డొక్కఁడే దొరికిన యెడల వానిని పితృస్థానమున నిమంత్రణమొనర్చి విశ్వేదేవస్థానమున సాలగ్రామమున కర్పించ వలయును.

ద్వాదశాహసపిండీకరణానంతరమున సంవత్సరాశౌచము లేదుగనుక అనుమాసికాది శ్రాద్ధముల యందు అధిశ్రవణాది పఠన మొనర్పవలయును. మరణాది ద్వాదశాహసపిండీకరణాంతము జరుపఁబడు నగ్నశవశ్రాద్ధాదులయందు పాదప్రక్షాళనాదులు కూర్చాదులయందే భగవద్రూపమును భావించి జరుప వలయును.

ఇందులకు ప్రమాణము సిద్ధాంతదీపికయందుఁ జూచుకొనవలయును.

శవవహనము పారమార్థిక బుద్ధితో చేసినయెడల పక్షత్రయ మ్మగమువఱకు భుజింపక ఉండవలయునని నియమము లేదు. మృత్తికాస్నానము పంచగవ్యప్రాశనము. అష్టోత్తరశతగాయత్రీ జ

షము నొనర్చి నూతనయజ్ఞోపవీతములధరించి భుజింపవచ్చును.

పైతృమేధిక కర్మ చేయించుటకు తప్పక వెళ్ళవలయును. శాస్త్రజ్ఞానములేని కొందఱు అటుల చేయుటకు సంశయించెదరు. అటుల సంశయించగూడదు.

ఇది శ్రాద్ధప్రకరణము.

౬ వేదాంతప్రకరణము.

శ్రీదీక్షితసిద్ధాంతానుసారముగా.

నిష్కామకర్మానుష్ఠానము మోక్షమునకు చిత్తశుద్ధిసంపాదనద్వారా పరంపరాసాధన మనియు జ్ఞానము ముఖ్యసాధన మనియు గుర్తెరింగి గార్హస్థ్యమున శ్రవణాదులచే, దృఢవైరాగ్యముకలిగి తురీయాశ్రమస్వీకార మొనర్పవలయును. ఇదే ప్రకారము, ఈ పద్ధతిప్రవర్తకులందరు, అంతమున తురీయాశ్రమ మొనర్చియశశ్శరీరులయిరి.

ఇది వేదాంతప్రకరణము.

ఉపసంహారము

ప్రతివిప్రుఁడు స్వస్వవర్ణాశ్రమోచితకృత్యోపయోగము లగు మంత్రాదుల సార్థముగా నియమముతో జదివి గీతాచార్యాఽనభిమత మగు సకామ సంకల్పము పరిత్యజించి నిష్కామసంకల్పముతో విధ్యుక్తకర్మముల నాచరింపవలయును. అర్థరహితముగ వేదమంత్రముల జదువుట కంటె అర్థయుతం బగు నిత్యకర్మోపయోగమంత్రాధ్యయనంబ యధికము. శ్రీదీక్షితుల వారిచే నిటుల ప్రచారిత మయినదిగావున దీనిని, "దీక్షిత పద్ధతి" అనియెదరు.

ఇదియే శ్రీదీక్షితపద్ధతినియమావళి

పూళ్ళ,

ఏలూరు తాలూకా.
ది ౫-౧౧-౦౫

ఇట్లు విన్నవించు.
శ్రీద్వైతాద్వైతమతస్థాపక.
కోటీశ్వరశాస్త్రిశర్మా.

(కర్మాచరణానుబంధము) ... దీక్షాపేక్షిత అనుబంధము.

వివాహదీక్షాపరిశిష్టము.

బంధుయాజనములలో శిష్టాచారము దీక్షితపద్ధతియందు ప్రతి
పించబడినది. యట్టిశాస్త్రానుసారము దీక్షితపద్ధతి ములను. సకల ఆధునా
ముల కాలక్ష వారి కెప్పుడు [illegible] వ్యతిరేకాం
శములు [illegible] బంధుయాజనపరులు [illegible]
అవిధ్యుక్తముగ "దీక్షితపద్ధతి" యందు చేర్చబడినవి యున్నవి.

భోజనవిషయము.

బంధుయాజనపరహితములు [illegible] వైశ్వదేవము. అధా
వము- [illegible] దీక్షితపద్ధతియందు [illegible]
వైశ్వదేవము మొదలగునవి [illegible] బంధుయాజన
ముగల వైశ్వదేవాదిస్వధర్మానుష్ఠానపరులు బంధుయాజనపరహితు
లచేనొనర్పబడు వైశ్వదేవాదులయందలి వ్యతిరేకాంశముల, వా
రి [illegible] యందులకు వారంగీకరించిన [illegible] యుండిన
యెడల వారిగృహములయందు భుజింపవచ్చును. వారట్లు చేయని
యెడల వారట స్వహస్తపాకముగా నే భుజించవలయును.

వివాహవధూవరనియమములు.

వివాహచతూరాత్రదీక్షయందు అగ్నిసంరక్షణార్థము వధూ
వరులు అగ్నిశ్శాలయందున్న [illegible] మధ్యమందు గంధర్వుని యుంచి
శయనించవలయును. వివాహదీక్షామధ్యమందు వధూవరులు పృథ
క్పాత్రములయందే ఏకకాలమున నే భుజింపవలయును. ఏకపాత్ర
యందు భోజనము చేయదగదు- వధూవరులు విధ్యుక్తదీక్షావం
తులు కావున [illegible] మొదలగువాటిని చేయరాదు.

భిదోర్ధ్వపుండ్రధారణము.

భిదోర్ధ్వపుండ్రధారియగుస్మార్తమతస్థునకిఅటుభిదోర్ధ్వపుండ్రముధరించుటనింద్యమనిఒకసంవత్సరపర్యంతముచేస్తుదుయాజకత్వాదులు బంధుయాజనపరులుజరుపవచ్చును. స్మార్తమతదూష్యమగు భిదోర్ధ్వపుండ్రధారణము నతడు సంవత్సరాంతమున నైనను విడువనియెడల వానిగృహంబునకు యాజకత్వాదులకు బంధుయాజనపరులుబోగూడదు.

బ్రహ్మచర్యము.

మేఖలాదండాజినములధరించి బ్రహ్మచర్యవ్రతనియమములు గలిగి వేదాధ్యయనముచేయవలయును. నియమములేక చదివిన వేదాధ్యయనము ఫలరహితమగుటయేగాక పాపమునుకూడకలిగించును.

శ్రోత్రియత్వము.

అనాచరణమున ప్రత్యవాయజనకములగు నిత్యకృత్యములకు పయోగించుమంత్రములను తదర్థములనుచదివి యథాశక్తిగ వేదాధ్యయనంబర్థయుతముగ నొనర్చినయెడల శ్రోత్రియత్వములభించును గాని కేవలశాఖాధ్యయనమునశ్రోత్రియత్వములభింపదు

సంస్కారము.

నిష్కామకర్మానుష్ఠానమున చిత్తశుద్ధినిపొందుట "సంస్కార" మనియెదరు గాని "కుండలధారణము, తార్కికత్వము" మున్నగునవి సంస్కారశబ్దవాచ్యములు గావు.

యాజకత్వము.

తనకూతునిచ్చివివాహముచేయుటకు దగినవానినిగాని (అన

గావివాహయోగ్యులనుట)లేక సగోత్రులనుగాని కర్మలయందు ఋత్విక్కునిగా(అనగాయాజకునిగా) నేర్పరుచుకొనవలయును- బ్రహ్మచారిగుర్వనుజ్ఞాతుడై యాజనాదికర్మలనాచరించవచ్చును-

నామోచ్చారణవిషయము-

శుభాశుభకర్మలయందు స్వనామాంతమున"శర్మా"యనుపదముచేర్చి వ్యవహరింపవలయును- స్త్రీలకు "దాంతముగ"(అనగా"యజ్ఞపదా"మొదలగునవి)ఆబ్ధికాదులయందు ప్రయోగింపవలయును- మహారాష్ట్రబ్రాహ్మణులలో కొందరు దేవీదాం॥అనుపదమును ఉపయోగించుచున్నారు- కొందరు శుభకర్మలయందు "శర్మా"యనిచెప్పుటకుసంశయించి "నామధేయ"యనుపదముచే ర్చెదరు- అటులసంశయించుట శాస్త్రవిరోధము-

కన్యావరణము-

బంధువులు, ప్రేమగలవారలు- ఆలోచనపరులు- సమయానుకూలజ్ఞులుఅయినవారలకే కన్యావరణనిమిత్తమై ఇచ్చెడితాంబూలములనియ్యవలయును.

ఫలప్రదానము-

కుష్ఠరోగి శ్యావదంతుడు అనుపనీతుడు-బ్రహ్మచారి విధురుడు ఈమొదలగువారికి ఫలప్రదానములీయగూడదు-

అధ్యయనము.

శిక్షావ్యాకరణాదిఅంగయుక్తముగ నభ్యసించిన యధ్యయనమునకే సాంగాధ్యయనమని వ్యవహారముగాని పదక్రమజటాదులుమాత్రమే జదివినయెడల సాంగాధ్యయనమనియనుట శాస్త్రనిషిద్ధము.

స్థాలీపాకము.

ప్రతిపత్స్థాలీపాకమునందు యజమానిలేపప్రాశనము చేయవలయును. పత్నిలేపప్రాశనము జేయగూడదు. ఆగ్రయణస్థాలీపాకమున చరువుచేయగా మిగిలిననూతనతండులముల నోటిలో బోసుకొని నమిలిమ్రింగవలయునేగాని చరువునుభక్షించగూడదు. ఇదియాపస్తంబఋషియభిప్రాయము.

ఆశీర్వచనము.

ఆశీర్వచనకాలమున ఆయాకర్మానుగుణ్యములగు మంత్రములను అనగా వివాహమునకు "అయమగ్నిర్గృహపతిః" మొదలగునవియు ఉపనయనమున "అగ్నిరాయుష్మాన్, త్వయిమేధాం" మొదలగునవియు, గర్భాధానమున "నేష్టఃపత్నీం" మొదలగు మంత్రములనువచించుచు ఆశీర్వచనముజేయవలయును. వికృతులగుజటఘనాదులచే నాశీర్వదించుటయప్రశస్తము.

దీక్షాగృహభోజనము.

యజమానితనయొక్క పితృదేవతలను నాందీశ్రాద్ధమున ఆవాహనముచేసియే కన్యాదానముచేయుచున్నాడుగనుక యజమానితనవైశ్వదేవస్థాలీపాకాదుల గృహ్యాగ్నియందు నిరాక్షేపణగా జేసుకొనవచ్చునుగాని తదితరులాగృహమున వైశ్వదేవము పితృయజ్ఞము మొదలగునవిచేయగూడదు. కొందఱు ప్రకృతానుపయుక్తములగు సంస్కృతశ్లోకఖండముల పామరసమీపమునబలుకుచు స్వాచరితంబే సదాచారంబనునట్లు వచించుచుందురు. యుక్తాయుక్తపరిజ్ఞానార్హుడగు మనుజుడు ధర్మశాస్త్రానుసారముగ నడుచుట శ్రేయము.

సాంకర్యము.

ఆశ్రమసాంకర్య మతసాంకర్య జాతిసాంకర్యరహితులై యు
ట్టివారలపొందుమాని శిష్టపథానుసారముగ సంచరించుటయే
శ్రేయము. శాస్త్రమర్గవ్యతిరేకులగువారలవెంటబెట్టుకొని ఎ
ల్లకాలము ధనార్జనాపరులయి పిత్రులచేనొనర్పబడు వర్ణాశ్ర
మాదిధర్మపరిత్యాగంబున కంగీకరించినవారలకొకింతయేని
సద్బోధలుచేయక సంచరించెడి ఇప్పటిపీఠాధిపతుల బహూకరించు
టశాస్త్రవిరుద్ధము అనగా శాస్త్రనిషిద్ధాచారముల దామాచరిం
చుచున్నవారలు కూడ గురువులయినను నింద్యులగుచున్నారు. అ
ట్టినింద్యులసత్కరించుటయు దూష్యము.

గుర్వారాధనము.

బంధుయాజనపరులందరు తమతమశక్తికొలది గురుకృతజ్ఞ
తాసూచనార్థము భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రతిసంవత్సరము కార్తీకశు
ద్ధనవమిదినమున గుర్వారాధనము విధిగాజరుపవలయును.

సంధ్యావందనము

తత్తత్కాలసంప్రాప్తనియమములతో శుచిష్మై ముఖ్యకాలము
న అర్ఘ్యప్రదానము దనుకయినను సంధ్యావందనమాచరించవల
యును అట్టికాలమున జలంబుదొరకనియెడల మానసికాచమన
ముచేసి సంధ్యనుఆరంభించి ధూళిచేత అర్ఘ్యప్రదానమాచరిం
పవలయును

అవశ్యకర్తవ్యము.

విధ్యుక్తములగుఅంగములకు లోపముసంభవించినను యథా
శక్తిగతత్తత్కాలప్రాప్తములగు నియమములతో ఆయాకర్మలనా

చరింపవలయును నే గాని వర్జించగూడదు- వర్జించుట శాస్త్రనిందితము-

బ్రహ్మావిషయము-

ఆయాకర్మ చేయించుబ్రహ్మ, చేయించుకర్మ సమాప్తినొందక మునుపు బ్రహ్మాసనమునుండి (మాటిమాటికి) లేచుచుండగూడదు-

పద్ధతిముఖ్యాభిప్రాయము-

జ్ఞానప్రాధాన్యులగు నియోగమతస్థులందఱు విధివిహితములగు గర్భాధానాదిఅప్తోర్యామపర్యంతచత్వారింశత్సంస్కారములబహిరంగసాధనములగాను దయాక్షాంతి అనసూయశౌచ అనాయాసమాంగళ్య అకార్పణ్యఅస్పృహా ఇత్యష్టసంస్కారములనంతరంగసాధనములగాను గ్రహించియున్నారు- ఇదియేశాస్త్రసమ్మతము- కొందఱుకాను ప్రాధాన్యసంకల్పిత శాస్త్రనిశ్చితార్థమునుమరచి దయాదులబహిరంగసాధనములగాను గర్భాధానాదిసంస్కారముల అంతరంగసాధనములగాను గ్రహించుచున్నారు- ఇది శాస్త్రనిందితము- ప్రథములు జ్ఞానప్రాధాన్యులనియు, నియోగమతస్థులనియు, వేదాంతులనియు, ఔపనిషన్మతస్థులనియు, శాస్త్రములయందు పర్యాయపదములచే గ్రహింపబడియున్నవారు- ద్వితీయులు కర్మప్రాధాన్యులనియు, భాట్టశిష్యులనియు, వేదవాదమతస్థులనియు, పూర్వమీమాంసకులనియు శాస్త్రములయందు వ్యవహరింపబడియున్నారు- ప్రథములయందు నియోగమతస్థులును, ద్వితీయులయందు తత్ప్రతిపక్షులును చేరుచున్నారు- ఇదికర్మాచరణానుబంధము-

గురుత్రయసభ్యపూజాప్రకరణానుబంధము- 20 పేజి 16 లైను-

౧ నూతనవధూగృహప్రవేశము ౨ నూతనగృహప్రవేశము

శ్రీదీక్షితపద్ధతినియమావళి పరిశిష్టము-

హోమము	౮ ఆగ్నేయవ్రతోత్సర్జనము
౧ ప్రతిష్ఠ	౯ వైశ్వదేవవ్రతోత్సర్జనము
ప్రతిష్ఠలు	౧౦ ఆగ్రయణస్థాలీపాకము
ప్రాజాపత్యవ్రతోత్సర్జనము	౧౧ అక్షరాభ్యాసము
సౌమ్యవ్రతోత్సర్జనము	

ఈపైయునుదహరించిన కర్మలయందు అంతమున-

ప్రథమతాంబూలము కలాద్వయం రూ౦-౨-౦.

ద్వితీయతాంబూలము కలాచతుష్టయం రూ౦-౪-౦-

తృతీయతాంబూలము కలాద్వయం రూ౦-౨-౦.

సర్పబలి	౪ అశ్వత్థప్రతిష్ఠ
ఈశానబలి	౫ తటాకప్రతిష్ఠ
శామ్యవృషోత్సర్జనము	

ఈకర్మలయందు.

ప్రథమతాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

ద్వితీయతాంబూలము ఏకరూప్యం రూ ౧-౦-౦

తృతీయతాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

మృత్తికాస్నానాదియుక్త సర్వప్రాయశ్చిత్తమున-

ప్రథమతాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦.

ద్వితీయతాంబూలము ఏకరూప్యం రూ ౧-౦-౦

తృతీయతాంబూలము కలాపంచకం రూ ౦-౫-౦

నైమిత్తికములు నియమావళియందు దనుదాహృతములగు సకలకర్మలయందు గర్భాధానాది ద్వాదశసంస్కారములకు చె

ష్ణవప్రకారము [illegible] ఇదిగురు [illegible]
[illegible] గ్రంథము.

శాస్త్ర [illegible] గ్రంథము, [illegible] పేజి ౧౦ పంక్తి [illegible] [illegible] అనపరాధము, [illegible] [illegible] [illegible] సమ్మతమునఁజేయుట శాస్త్రవిరుద్ధము.

అసురులు బ్రహ్మక్షత్రియ [illegible] చేయువారలు శాస్త్రస్థానముల యందు [illegible] అసురీసంపత్తియే ప్రధానము. వేదవాదరతులను శాస్త్రసముదాయమున సందర్శింపఁజనదు. వీరితో సంభాషించుటయుకూడదు.

బహిర్గతజనసంస్కారణం

N.B. పట్టణాల్లోపలయు, [illegible] ఊర్ధ్వపుండ్రము, తలవెంట్రుకల కత్తరించుటయు, శ్మశ్రుధారణయు, నీలవస్త్రధారణయు, అసురయాజనయు. వీటిని పరిత్యజించినవారలను పద్ధతియందు ప్రవేశపెట్టుకొనవలయును అసూయలేక అజ్ఞానముచే సంచరించువారలకు విషయములను బోధించి, అంగీకరించినయెడల స్వమతమునందు ప్రవేశపెట్టుకొనవలయును.

ఇట్లు,
శ్రీదీక్షితప్రశిష్యుడు,
యస్. కె. శర్మ.

[illegible]-౧౧౦x
మకాం పూర్ణ.

